

Valtuustoaloite maksuttomasta toisen asteen koulutuksesta

Khall 03.06.2024 § 178

Valmistelija

Valmistelu ja lisätiedot: Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

SDP:n valtuustoryhmä jätti valtuuston kokouksessa 13.5.2024 seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

“Orpon-Purran hallitus on ilmoittanut saksivansa pois aidosti maksuttoman toisen asteen koulutuksen. Marinin hallituksen toteuttama oppivelvollisuuden laajennus ja toisen asteen opintojen maksuttomuus on ollut suuri suomalainen sivistysteko ja toiminut kannusteena muun muassa toisen asteen opintoihin aikoville, missä oppivälineiden kustannukset nousevat usein jopa tuhansiin euroihin. Aidosti maksuttoman toisen asteen koulutuksen myötä moni nuori on voinut hakeutua juuri hänelle sopivaan koulutukseen, nyt nuo unelmat romutetaan monilta.

Toisen asteen koulutuksen, josta tulisi Orpon-Purran hallituksen päätösten myötä taas ainoa maksullinen koulutus Suomessa, maksajiksi joutuvat nuoret ja heidän perheensä. Erityisen kivuliaasti isku osuu heihin, joiden elämä jo nyt on tiukkaa ja joiden elämää hallitus on myös muilla leikkauspäätöksillään ehtinyt jo ankeuttamaan. Kaikilla perheillä yksinkertaisesti ei ole varaa kustantaa opinnoista aiheutuvia kustannuksia.

Toisen asteen opiskelun maksuttomuuden puolesta ovat lausuneet myös Euran lukion opiskelijat. Tämä viesti on syytä kuulla tarkasti. Lukiolaisbarometrin (2022) mukaan maksuttomien opiskeluvälineiden saanti on lisännyt koulutuksellista tasa-arvoa. Maksullisuuden palauttaminen toisen asteen koulutukseen tulee hyvin mahdollisesti lisäämään myös mm. koulutuksen keskeyttämiä ja lisäämään jo nyt kasvanutta nuorten opiskelijoiden opintojen suorittamisen kuormittavuutta.

Hallituksen päätös voi johtaa vuosien saatossa maamme sisäiseen osaamisvajeeseen. Pienelle maalle ja yrityksille tämä olisi merkittävä haitta. Maan hallituksen lyhytnäköinen leikkaus toisen asteen maksuttomaan opiskeluun uhkaa myös lisätä koulutuksenjärjestäjien hallintokustannuksia ja toimeentulotuen tarvetta, joten maksullisuudella tavoitellut säästöt jäävät todennäköisesti pienemmiksi, kun sosiaalitoimi ja kunnat joutuisivat tätä lisäkustannusta paikkaamaan joka tapauksessa omista budjeteistaan.

Edellä olevasta johtuen esitämme, että

- Eurassa selvitetään hallituksen leikkausesitysten vaikutukset ja kustannukset ennen vuoden 2025 talousarviosta päättämistä.
- Eurassa etsitään keinot tarvittavan määrärahan osoittamiseksi Euran lukiolle aidosti maksuttoman toisen

asteen varmistamiseksi.

- Euran kunta vaikuttaa omistajana toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäjä Sataeduun maksuttoman ammatillisen perusopetuksen varmistamiseksi.”

Esittelijä	Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta
Päätösehdotus	Kunnanhallitus lähettää valtuustoaloitteen sivistyspalveluiden palvelualueelle valmisteltavaksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivltk 29.08.2024 § 98
253/12.00.02/2024

Valmistelija Sivistysjohtaja Matti Kompuinen, puh. 044 4224458.

Keväällä 2024 Suomen hallituksen budjettiriihessä päätetty maksuttoman oppimateriaalin rajaaminen vain sen kalenterivuoden loppuun, jonka kuluessa opiskelija täyttää 18 vuotta on poistettu valtiovarainministeriön budjettiehdotuksesta vuodelle 2025. Laskelmissa tavoiteltu 6 miljoonan euron säästö ollaan korvaamassa vähennyksillä toisen asteen koulutuksen hankerahoituksesta ja ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksesta.

Sivistyspalveluissa on lähdetty siitä, että toisen asteen maksuttomuuteen liittyvät säädökset säilyvät ennallaan vuonna 2025, ja tämä asia on huomioitu ensi vuoden talouden suunnittelussa.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Matti Kompuinen
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta toteaa, että SDP:n valtuustoryhmän valtuustoaloitteessa mainittu maksuttoman oppimateriaalin rajaaminen 18 vuotta täyttäneiltä ei ole toteutumassa valtion ensi vuoden budjetissa ja tämä on otettu huomioon sivistyspalveluiden taloussuunnittelussa. Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle valtuustoaloitetta loppuunkäsittelyksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.